

**Försvarsmaktens föreskrifter med arbetsordning för Försvarsmakten
(FMArbo);**

beslutade den 18 december 2015.

Försvarsmakten föreskriver följande.

1 kap. Försvarsmaktens styrning och kontroll

1 § Denna författning innehåller föreskrifter för styrning och kontroll av verksamheten i Försvarsmakten. Den utgör myndighetens arbetsordning i enlighet med kraven i 4 § 1 myndighetsförordningen (2007:515).

Med Försvarsmaktens arbetsordning som grund ska varje chef för organisationsenhet besluta lokal arbetsordning för styrning och kontroll av den egna verksamheten.

2 § Av förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten framgår att överbefälhavaren är chef för myndigheten och generaldirektören är ställföreträdande chef för myndigheten.

3 § Överbefälhavaren och generaldirektören ska stödjas av Försvarsmaktens ledningsgrupp (FML).

I FML ingår överbefälhavaren, generaldirektören, chefen för ledningsstaben, produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhets

tjänsten, chefsjuristen, ekonomidirektören, personaldirektören, kommunikationsdirektören samt chefen för ledningsstabens inriktningsavdelning.

Överbefälhavaren kan besluta att ytterligare ledamöter adjungeras till FML beroende på ärendets art.

4 § Enligt 12 a § i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten ska det vid myndigheten finnas ett insynsråd som består av högst tio ledamöter. Insynsrådet utövar insyn i myndighetens verksamhet och ger myndighetschefen råd.

Överbefälhavaren är ordförande i insynsrådet.

Rådets verksamhet omfattar inte försvarsunderrättelseverksamhet, militär säkerhetstjänst eller ärenden rörande kvalificerade skyddsidentiteter.

2 kap. Försvarmaktens organisation

1 § Försvarmaktens organisation utgörs av överbefälhavaren och generaldirektören, organisationsenheten Högkvarteret samt de övriga organisationsenheter som anges i bilaga 1 till förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten.

Försvarmaktens krigsförband ingår i organisationsenheterna.

2 § Högkvarteret utgörs av en ledningsstab samt produktionsledningen, insatsledningen, militära underrättelse- och säkerhetstjänsten och högkvartersavdelningen.

I ledningsstaben ingår chefsjuristen, ekonomidirektören, personaldirektören, kommunikationsdirektören och chefen för inriktningsavdelningen samt avdelningar för strategisk inriktning, planering, juridik, ekonomi, personal och informationstjänst.

I Högkvarteret ingår även enheterna internrevisionen, säkerhetsinspektionen, generalläkaren och militära flyginspektionen, vilka har särskilda uppgifter att bedriva en självständig granskning, kontroll och tillsyn.

3 § Enligt 29 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten ska det vid Försvarmakten finnas en personalansvarsnämnd.

Personalansvarsnämnden ingår administrativt i den juridiska avdelningen i Högkvarteret.

3 kap. Lydnadsförhållanden

1 § Lydnadsförhållanden inom Försvarmakten illustreras i *bilaga 1*.

2 § Generaldirektören, chefen för Högkvarteret, chefen för ledningsstaben, produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, chefen för specialförbanden, chefen för internrevisionen, chefen för säkerhetsinspektionen, generalläkaren och flygsäkerhetsinspektören är direkt underställda överbefälhavaren.

Av 21 och 21 a §§ förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten framgår att när generalläkaren respektive flygsäkerhetsinspektören utövar sin tillsyns- eller kontrollfunktion är generalläkaren respektive flygsäkerhetsinspektören inte underställda överbefälhavaren.

3 § Produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten och chefen för specialförbanden lyder under chefen för ledningsstaben avseende framtagning av underlag för överbefälhavarens beslut samt ledning och samordning av verksamheten i Högkvarteret.

Ledning och samordning av verksamheten i Högkvarteret omfattar att leda beredning av myndighetens ärenden, stödja överbefälhavarens strategiska ledning samt samverka med andra myndigheter och organisationer.

4 § Chefen för ledningsstaben, produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, chefen för specialförbanden, chefen för internrevisionen, chefen för säkerhetsinspektionen, generalläkaren och

flygsäkerhetsinspektören lyder under chefen för Högkvarteret avseende personal-tjänst, säkerhetstjänst, lokalförsörjning samt övrig administration.

5 § Cheferna för organisationsenheterna, utom chefen för Högkvarteret och che-
fen för Särskilda operationsgruppen, är underställda produktionschefen.

Chefen för Särskilda operationsgruppen är underställd chefen för specialför-
banden.

Krigsförbandschef är underställd chef för organisationsenhet.

6 § Cheferna för organisationsenheterna och krigsförbandscheferna, samt chefer
för tillfälligt sammansatta förband enligt försvarsmaktsorder, lyder under insats-
chefen vid nationella och internationella operationer och insatser.

Chefen för krigsförbandet nationella underrättelseenheten är underställd chefen
för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten. Övriga lydadsförhållanden för
krigsförbandet nationella underrättelseenheten i samband med operationer regle-
ras i order.

4 kap. Försvarsmaktens verksamhet

1 § Försvarsmakten ska uppfylla de krav och genomföra den verksamhet som
följer av myndighetsförordningen (2007:515) och förordningen (2007:1266) med
instruktion för Försvarsmakten. Verksamheten ska också genomföras så att den
när de mål och uppfyller de krav som följer av regleringsbrev och andra rege-
ringsbeslut.

2 § Utgående från av riksdag och regering givna uppgifter och tilldelade ekono-
miska anslag inriktar överbefälhavaren Försvarsmaktens verksamhet med ett
strategiskt inriktningsdokument för Försvarsmakten (FMSI) och med doktriner
samt med ett inriktningsdokument till chefen för den militära underrättelse- och
säkerhetstjänsten (FMInriUS).

I FMSI anges Försvarmaktens övergripande inriktning och långsiktiga mål för verksamhet, produkter och organisation.

I doktriner anges förhållningssätt och inriktning för användande av militära medel och metoder.

3 § Utgående från FMSI och inom ramen för den därpå följande planeringen beslutar överbefälhavaren en avvägd verksamhetsplan och ett budgetunderlag.

Försvarmaktens verksamhetsplan (FMVP), anger omfattning, tidpunkter och kostnader för den produktion av produkter i form av krigsförband, förmågor, beredskap, operationer m.m. samt annan verksamhet i myndigheten, som avses bli genomförda nästkommande år och de därpå följande tolv åren. Produktionen och produkterna är indelade i verksamhetsgrenar och produktgrupper.

Budgetunderlaget överlämnas till regeringen och är Försvarmaktens förslag på verksamhet och ekonomi det kommande året och förslag till inriktning för de därpå följande två åren.

4 § Av 3 och 7 §§ förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten framgår att Försvarmakten ska genomföra en operativ planering och en beredskapsplanläggning.

Den operativa planeringen, benämns i Försvarmakten för operationsplanering, omfattar planering för operationer och insatser som ska genomföras på alla nivåer i myndigheten. Operationsplanering och beredskapsplanläggning ska genomföras inom ramen för en övergripande försvarsplanering.

Operationsplaneringen ska fastställas i operationsplaner. Beredskapsplanläggningen ska fastställas i en grundoperationsplan och en grundplan aktivering och mobilisering. Operationsplaner inklusive grundoperationsplanen och grundplan aktivering och mobilisering ingår i Försvarmaktens försvarsplan.

5 § De uppgifter Försvarmakten har enligt förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten samt ges i regleringsbrev och i andra regeringsbeslut, ska planeras i Försvarmaktens verksamhetsplan och omsättas till interna

verksamhetsuppdrag, och i förekommande fall försvarsmaktsorder, från överbefälhavaren till chefen för Högkvarteret, chefen för ledningsstaben, produktionschefen, insatschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten och chefen för specialförbanden.

Verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren till chefen för Högkvarteret avser enheter i Högkvarteret, utom militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, samt resurser till chefen för internrevisionen, chefen för säkerhetsinspektionen, generalläkaren och flygsäkerhetsinspektören.

6 § Chefen för Högkvarteret ska omsätta verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren till verksamhetsuppdrag inom organisationsenheten Högkvarteret inkluderande chefer för ledningar, staber och enskilda avdelningar, utom till militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

Produktionschefen ska omsätta verksamhetsuppdrag och försvarsmaktsorder från överbefälhavaren till verksamhetsuppdrag till chefer för underställda organisationsenheter, vilka ska omsätta dessa till verksamhetsuppdrag till krigsförband. Produktionschefen ska också omsätta verksamhetsuppdrag till beställningar till andra myndigheter och organisationer som stödjer Försvarsmakten.

Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska omsätta verksamhetsuppdrag och försvarsmaktsorder från överbefälhavaren till verksamhetsuppdrag inom militära underrättelse- och säkerhetstjänsten inkluderande nationella underrättelseenheten.

Chefen för specialförbanden ska omsätta verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren till verksamhetsuppdrag inom specialförbanden.

7 § Insatschefen ska omsätta försvarsmaktsorder från överbefälhavaren till order till berörda organisationsenheter, krigsförband och tillfälligt sammansatta förband.

Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska omsätta försvarsmaktsorder från överbefälhavaren till order för nationella underrättelseenheten när inte första stycket tillämpas.

8 § Den som har fått ett verksamhetsuppdrag, en order eller ett direktiv ska planera, leda och följa upp verksamheten och dess ekonomi på ett sådant sätt att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, förordningar, föreskrifter, bestämmelser och handböcker samt med iakttagande av god hushållning.

Resultatet av verksamheten ska vara produkter, tjänster eller effekter, som når de mål och uppfyller de krav som den som gett verksamhetsuppdraget, ordern eller direktivet har satt upp för verksamheten.

Den som gett ett verksamhetsuppdrag eller en order ska följa upp resultatet och, när det finns anledning, utkräva ansvar av den som genomfört verksamheten.

9 § Chefer på alla nivåer i Försvarmakten som leder och fördelar arbete eller i något avseende utövar en arbetsgivarroll ska tillvarata myndighetens intressen och agera inom ramen för tilldelade uppgifter och delegerade befogenheter samt tillämpa gällande kollektivavtal.

5 kap. Beslutsbefogenheter och ställföreträdare

1 § Den som i denna författning fått ett bemyndigande eller en befogenhet att leda, samordna, samverka eller fatta beslut får delegera den rätten vidare till underlydande befattningshavare om inte annat särskilt angivits. Sådan delegering ska anges i lokal arbetsordning, eller i verksamhetsuppdrag, order eller direktiv. En delegering som görs på annat sätt än i en arbetsordning ska vara begränsad i tiden.

2 § En befattningshavare som är ställföreträdande chef övertar ordinarie chefs befogenheter när ordinarie chef inte är i tjänst eller på grund av semester, sjukdom, tjänsteresa eller annat skäl är förhindrad att utöva den direkta ledningen av verksamheten om inte annat anges i arbetsordning eller i direktiv.

Ordinarie chef ska utse tjänsteförrättande chef när ordinarie chef eller ställföreträdande chef inte är i tjänst. I sådant beslut ska beslutsbefogenheter särskilt anges.

3 § Beredning av en fråga eller ett ärende inför beslut ska ske med samtliga berörda enheter.

När ett beslut förutsätter samråd i denna författning avses att beslutet endast får fattas efter att den eller de befattningshavare som ska tillfrågas därmed har lämnat sitt godkännande till beslutet.

4 § Ett ärende ska beslutas och dokumenteras enligt de särskilda bestämmelser som gäller för detta.

När beslut i ett ärende omfattar samverkan med arbetstagarorganisationerna, enligt avtal om samverkan och utveckling (ASU), ska det av beslutet framgå att sådan samverkan har genomförts och om samverkan har avslutats i enighet eller i oenighet.

5 § Fråga om att till enskild lämna ut allmän handling som förvaras hos myndigheten prövas av den som har ansvaret för vården av handlingen.

Om det vid prövning enligt första stycket bedöms att handlingen helt eller delvis inte kan lämnas ut ska prövningen göras av chef för organisationsenhet eller, i fråga om handling som prövas i Högkvarteret, av chefsjuristen. Chef för organisationsenhet får delegera bemyndigandet till stabschef. Stabschef får inte delegera bemyndigandet. Chef för organisationsenhet får överlämna frågan om prövning till chefsjuristen.

Om sökanden begär att frågan överlämnas till myndigheten, ska beslutet på myndighetens vägnar fattas av chef för organisationsenhet eller, i fråga om handling som prövas i Högkvarteret, av chefsjuristen. Chef för organisationsenhet får inte delegera bemyndigandet. Chef för organisationsenhet får överlämna till chefsjuristen att fatta beslutet på myndighetens vägnar.

6 § Chefsjuristen får besluta att begäran som kommit in om utlämnande av allmän handling ska överlämnas till Försvarsdepartementet för prövning när det gäller handlingar av synnerlig betydelse för rikets säkerhet.

7 § Av 2 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen (1949:105) följer att en begäran om att få ta del av en allmän handling alltid ska handläggas skyndsamt. En sådan begäran ska handläggas med förtur i förhållande till andra arbetsuppgifter.

6 kap. Överbefälhavaren

1 § Överbefälhavaren beslutar

1. Försvarsmaktens arbetsordning (FMArbo) och andra föreskrifter (FFS) som myndigheten får besluta samt interna bestämmelser (FIB), allmänna råd (FAR) och handböcker,
2. strategiskt inriktningsdokument (FMSI) och inriktningsdokument till chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (FMInriUS),
3. doktriner,
4. Försvarsmaktens budgetunderlag,
5. försvarsplan,
6. Försvarsmaktens verksamhetsplan (FMVP) och verksamhetsuppdrag,
7. försvarsmaktsorder samt beslut inom ramen för lagen (2006:343) och förordningen (2006:344) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning,
8. direktiv med inriktningar, avvägningsbeslut eller uppgifter för Försvarsmaktens verksamhet till underlydande befattningshavare,
9. revisionsplan och riktlinjer i form av direktiv för internrevisionen,
10. åtgärder i form av direktiv med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer,
11. Försvarsmaktens årsredovisning, delårsrapport och kvartalsredovisning,
12. framställningar till regeringen om organisatoriska förändringar samt om utnämningar till de högre befattningar som kräver regeringens beslut,
13. yttranden till Riksdagens ombudsmän och Justitiekanslern,
14. yttrande med anledning av Riksrevisionens revisionsberättelse enligt 28 § myndighetsförordningen (2007:515) eller Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i övrigt,

-
15. yttrande med anledning av generalläkarens iakttagelser och rekommendationer,
 16. anmälningar till Försvarmaktens personalansvarsnämnd av personal med lägst överstes eller kommandörs tjänstegrad och motsvarande civil arbetstagare,
 17. anmälningar till Statens ansvarsnämnd,
 18. tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner för generaldirektören, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten och chefen för internrevisionen,
 19. lön och andra förmåner för chefer direkt underställda överbefälhavaren samt chefsjuristen, ekonomidirektören, personaldirektören, kommunikationsdirektören och chefen för ledningsstabens inriktningsavdelning,
 20. avtal och överenskommelser med andra myndigheter, organisationer och enskilda där inte annat anges i denna författning, samt
 21. i ärenden av stor ekonomisk eller principiell betydelse.

2 § Överbefälhavaren är ytterst ansvarig för arbetsmiljön i Försvarmakten och fördelar arbetsmiljöuppgifter till direkt underställda chefer genom Försvarmaktens verksamhetsplan med verksamhetsuppdrag och försvarmaktsorder.

3 § Överbefälhavaren ska utse tjänsteförrättande chef för Försvarmakten i särskilt direktiv när varken överbefälhavaren eller generaldirektören är i tjänst.

7 kap. Generaldirektören

1 § Generaldirektören ska stödja överbefälhavaren med uppföljning och analys av de uppdrag eller andra uppgifter överbefälhavaren har ställt till underlydande chefer.

Generaldirektören ska leda utvecklingen av myndighetens interna styrning och kontroll.

2 § Generaldirektören leder försvarssektorns miljödelegation.

3 § Generaldirektören får ingå avtal och överenskommelser med myndigheter, organisationer och enskilda där inte annat anges i denna författning.

4 § När generaldirektören ersätter överbefälhavaren ingår alla beslutsbefogenheter enligt 6 kap. 1 §, med undantag för 7, samt egna tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner. I ett sådant fall beslutas 6 kap. 1 § 7 av ordinarie chef för ledningsstaben samt tjänsteresor, ledigheter och andra förmåner av chefsjuristen.

8 kap. Chefen för ledningsstaben, chefsjuristen, ekonomidirektören, personaldirektören och kommunikationsdirektören

Chefen för ledningsstaben

1 § Chefen för ledningsstaben ska leda, samordna och följa upp verksamheten i Högkvarteret i syfte att stödja överbefälhavarens interna styrning och kontroll samt strategiska ledning av Försvarsmakten.

I uppgiften ingår, om inte annat anges i denna författning, att ta emot och bereda eller fördela till Försvarsmakten inkommande ärenden, frågor och uppgifter från regeringen eller andra myndigheter och enskilda, skrivelser från generalläkaren samt att samordna kontakterna med och svar eller yttranden till Regeringskansliet.

2 § Chefen för ledningsstaben ska med stöd av cheferna för enheter i Högkvarteret leda och samordna beredning av samtliga underlag till beslut som ska fattas av överbefälhavaren, med undantag för revisionsplan och riktlinjer för internrevisionen samt åtgärder med anledning av internrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

I uppgiften ingår att planera för och föreslå prioritering av verksamheten och produkterna i samtliga verksamhetsgrenar.

3 § Chefen för ledningsstaben ska värdera Försvarmaktens samlade effektivitet och operativa förmåga. Värderingen ska redovisas i Försvarmaktens årsredovisning samt utgöra underlag för operativ planering, Försvarmaktens strategiska inriktning och Försvarmaktens verksamhetsplan (FMVP). Till grund för värderingarna ska läggas chefens för Högkvarteret, produktionschefens, insatschefens och chefens för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten värderingar av organisationsenheter och krigsförband.

4 § Chefen för ledningsstaben ska

1. fördela och bereda ärenden och krav på Försvarmakten enligt lagar och förordningar med stöd av chefsjuristen,
2. företräda Försvarmakten vid samverkan med andra centrala myndigheter om inte annat anges i denna författning,
3. leda och samordna Försvarmaktens informationsbehov och informationshantering,
4. leda och samordna den verksamhet som följer av avtal och överenskommelser som rör internationellt försvarssamarbete,
5. leda och samordna Försvarmaktens arbete med forskning och utveckling samt studier och konceptutveckling,
6. genomföra beredning enligt 22 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten,
7. leda och samordna Försvarmaktens arbete med FN:s Säkerhetsråds resolution 1325 (S/RES/1325) och andra därav följande resolutioner,
8. sammanhålla Försvarmaktens arbete med interoperabilitets- och standardiseringsfrågor,
9. samordna statsceremoniell verksamhet, samt
10. utföra protokollär verksamhet.

5 § Chefen för ledningsstaben beslutar

1. direktiv i Högkvarteret inom ramen för Högkvarterets verksamhet,

2. svar på regeringsskrivelser eller beslut i andra ärenden, samt samråd och yttranden, som inte fattas av överbefälhavaren eller av annan befattningshavare enligt denna författning,

3. handböcker för Försvarsmaktens arbetssätt, processer och organisation samt metoder för planering, ledning och uppföljning av myndighetens verksamhet med beaktande av 9 kap. 8 § 1, samt

4. tjänsteresor och ledigheter för chefer direkt underställda överbefälhavaren med undantag för generaldirektören, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten samt chefen för internrevisionen.

Bemyndigandet i 3 får inte delegeras.

6 § Chefen för ledningsstaben bemyndigas att

1. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i inledningen av ett eventuellt samarbete,

2. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att delta i internationell verksamhet inom och utom Sverige,

3. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med en annan stat eller mellanfolklig organisation avseende deltagande i internationell verksamhet inom och utom Sverige,

4. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd rörande verksamhet enligt 2 eller 3 förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation, samt

5. hos regeringen hemställa om tillstånd för en annan eller mellanfolklig organisation att nyttja Försvarsmaktens anläggningar, områden eller materiel.

Chefsjuristen

7 § Chefsjuristen ska planera, leda och följa upp det juridiska området i Försvarmakten samt stödja myndighetens ledning, chefer för enheter i Högkvarteret och chefer för organisationsenheter i rättsliga frågor så att myndighetens verksamhet och administrativa förvaltning bedrivs på ett författningenligt sätt.

I uppgiften ingår att sammanhålla den juridiska rådgivningen i Försvarmakten.

8 § Chefsjuristen ska företräda Försvarmakten vid domstol och i kontakter med Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern samt övriga myndigheter, organisationer och enskilda i rättsliga ärenden och angelägenheter.

9 § Chefsjuristen är ansvarig utgivare av Försvarets författningssamling (FFS), Försvarmaktens interna bestämmelser (FIB) och Försvarmaktens allmänna råd (FAR).

Chefsjuristen ska kontrasignera Försvarmaktens föreskrifter.

10 § Chefsjuristen ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

11 § Chefsjuristen ska

1. förordna auditörer och juridiska rådgivare,
2. utse och till Datainspektionen anmäla Försvarmaktens personuppgiftsombud, samt
3. administrera Försvarmaktens personalansvarsnämnds kansli.

12 § Chefsjuristen får inom det juridiska området och inom ramen för regeringsbeslut samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer.

13 § Chefsjuristen beslutar

1. handböcker inom administrativ förvaltning och det juridiska området med beaktande av 9 kap. 8 § 1,

2. i ärenden om anspråk på skadestånd och vissa andra ersättningar som riktas mot Försvarmakten, om det inte av andra bestämmelser framgår att någon annan får besluta i sådana ärenden,

3. yttranden till myndigheter, organisationer och enskilda i rättsliga angelägenheter, såvida inte annat anges i denna författning,

4. tjänsteresor, ledigheter, representation och andra förmåner för överbefälhavaren, samt

5. tjänsteresor, ledigheter, representation och andra förmåner för generaldirektören när inte överbefälhavaren är i tjänst.

Bemyndigandet i 1, 4 och 5 får inte delegeras.

14 § Chefsjuristen tecknar Försvarmaktens firma då varken överbefälhavaren eller annan befattningshavare med bemyndigande kan göra det.

Bemyndigandet får inte delegeras.

Ekonomidirektören

15 § Ekonomidirektören är tillika ställföreträdande chef för ledningsstaben och ska under chefen för ledningsstaben leda verksamhetsplaneringen i Försvarmakten samt därutöver stödja generaldirektören med uppföljning och analys av de verksamhetsuppdrag överbefälhavaren har ställt till direkt underställda chefer.

16 § Ekonomidirektören ska utarbeta Försvarmaktens ekonomiska rapporter och underlag, vilka utgörs av årsredovisning, delårsrapport och budgetunderlag.

Ekonomidirektören ska utarbeta avvägningsunderlag och Försvarmaktens verksamhetsplan (FMVP) med överbefälhavarens årliga verksamhetsuppdrag.

17 § Ekonomidirektören ska utveckla och samordna myndighetens ekonomistyrning.

I uppgiften ingår att utveckla och fastställa rutiner för nyttohemtagning.

18 § Ekonomidirektören ska leda Försvarmaktens tillämpning av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

19 § Ekonomidirektören får besluta handbok för ekonomisk planering, administration, uppföljning och analys med beaktande av 9 kap. 8 § 1.

Bemyndigandet får inte delegeras.

Personaldirektören

20 § Personaldirektören ska utveckla, leda och samordna myndighetens personalförsörjning och personaltjänst med stöd av Försvarmaktens chefsutvecklingsenhet och Försvarmaktens veteranenhet.

I uppgiften ingår att leda och samordna utbildningar med central antagning samt besluta tillsättning och placering av befattningshavare på nivå OF/CF 4 och högre, officerare med särskild kompetens (OFSK) samt OR/CR 9.

21 § Personaldirektören ska stödja myndighetens chefer i arbetsgivarrollen och med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

I uppgiften ingår jämställdhetsarbete, jämlikhetsarbete, försvarspsykologi, värdegrundsarbete, rehabiliteringsarbete och friskvård inklusive fysisk träning.

22 § Personaldirektören ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

I uppgiften ingår att utarbeta underlag till inriktning av personalförsörjningen i Försvarmaktens strategiska inriktningsdokument och Försvarmaktens verksamhetsplan.

23 § Personaldirektören bemyndigas att företräda Försvarmakten i centrala arbetsgivarfrågor vid kontakt med andra myndigheter och organisationer samt att utarbeta och teckna Försvarmaktens kollektivavtal inom ramen för de ekonomiska villkor som chefen för ledningsstaben anger.

24 § Personaldirektören får utarbeta och föreslå föreskrifter, interna bestämmelser och allmänna råd för personalförsörjning, personaltjänst och systematiskt arbetsmiljöarbete.

25 § Personaldirektören beslutar

1. handböcker för personalförsörjning, personaltjänst och systematiskt arbetsmiljöarbete med beaktande av 9 kap. 8 § 1 efter samråd med produktionschefen, samt med insatschefen eller chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten om dessa berörs,

2. antagning till och avskiljning från utbildningar enligt 20 § andra stycket, samt

3. tillsättning och befordran av OF/CF 4 och högre, OFSK samt OR/CR 9.

Bemyndigandet i 1 får inte delegeras.

Kommunikationsdirektören

26 § Kommunikationsdirektören ska planera, leda och följa upp Försvarmaktens övergripande informationstjänst samt genomföra kommunikation.

I uppgiften ingår att stödja myndighetens ledning, befattningshavare direkt underställda överbefälhavaren samt chefer för organisationsenheter i informations- och marknadskommunikationsfrågor.

27 § Kommunikationsdirektören bemyndigas att vara talesperson för Försvarmakten samt ansvarig utgivare för Försvarmaktens personaltidning Försvarets Forum och Försvarmaktens webbplats forsvarsmakten.se.

Kommunikationsdirektören företräder Försvarmakten inom området informationstjänst inkluderande marknadskommunikation vid kontakter med andra myndigheter och organisationer.

28 § Kommunikationsdirektören ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

I uppgiften ingår att utarbeta underlag till kommunikativ inriktning i Försvarmaktens strategiska inriktningsdokument och Försvarmaktens verksamhetsplan.

29 § Kommunikationsdirektören beslutar

1. om utveckling och förvaltning av Försvarmaktens varumärke samt namn, profil och bild,
 2. handböcker för Försvarmaktens informationstjänst med beaktande av 9 kap. 8 § 1, samt
 3. om Försvarmaktens sponsring.
- Bemyndigandet i 2 får inte delegeras.

9 kap. Produktionschefen

1 § Produktionschefen ska planera, leda och följa upp verksamheten vid Försvarmaktens organisationsenheter, utom Högkvarteret och Särskilda operationsgruppen, för uppbyggnad av förmågor och kompetenser, upprätthållande av beredskap samt genomförande av forskning och utveckling. Uppgiften innebär produktion av produkter i verksamhetsgrenarna två, tre och fyra, samt produktion av andra tjänster och resultat inom ramen för tilldelade uppgifter.

Produktionschefen ska avseende första stycket stödja chefen för specialförbanden gällande Särskilda operationsgruppen och specialoperationsförband samt chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten gällande krigsförbandet nationella underrättelseenheten.

2 § Produktionschefen ska på central nivå utöva arbetsgivarens övergripande skyldigheter och befogenheter mot Försvarmaktens organisationsenheter, utom för Högkvarteret och Särskilda operationsgruppen.

I uppgiften ingår att rekrytera, utbilda och utrusta personal samt leda och fördela arbetet med beaktande av insatschefens behov av beredskap och operationer.

3 § Produktionschefen ska inom ramen för verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren och tilldelade uppgifter leda och samordna samt genomföra utveckling, anskaffning, vidmakthållande och avveckling av förnödenheter, materiel, tjänster, ledningsstödsystem och infrastruktur.

I uppgiften ingår att vara ägarföreträdare för Försvarmaktens materiel, teckna slutanvändaravtal eller motsvarande samt fatta beslut om användning (BOA) av materielsystem.

I uppgiften ingår också att anskaffa och tillhandahålla säkra kryptografiska funktioner inom Försvarmakten samt till andra myndigheter inom totalförsvaret.

4 § Produktionschefen ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

5 § Produktionschefen ska hålla underställda organisationsenheters krigsförband i beredskap enligt grundoperationsplan och grundplan aktivering och mobilisering samt stödja chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten avseende krigsförbandet nationella underrättelseenheten.

I uppgiften ingår att planera och förbereda krigsförband för operationer eller mobilisera krigsförband.

6 § Produktionschefen ska leda och samordna verksamheten mellan organisationsenheter (garnisonssamordning) inom samma kommun eller liknande samordning mellan organisationsenheter i olika kommuner.

Garnisonssamordning i Stockholms kommun ska genomföras enligt närmare direktiv från chefen för Högkvarteret.

7 § Produktionschefen ska värdera underställda organisationsenheter avseende deras produktivitet, kostnader och kvalitet samt produktionens effekter på krigsförbanden. Av värderingen ska också framgå Försvarmaktens förmåga att aktivera och mobilisera krigsförband.

Produktionschefen ska med stöd av insatschefen inhämta krigsförbandsvärderingar som underlag till insatschefens taktiska och operativa värdering samt stödja chefen för ledningsstaben vid genomförande av den samlade värderingen av Försvarmaktens operativa förmåga.

Värderingarna ska utgöra underlag för Försvarmaktens samlade värdering av den operativa förmågan och Försvarmaktens årsredovisning.

8 § Produktionschefen ska

1. leda och samordna framtagande, vidmakthållande och avveckling av Försvarmaktens bestämmelser och andra publikationer,
2. leda och samordna Försvarmaktens miljöarbete nationellt och internationellt,
3. leda och samordna signalskyddstjänsten, utom i de fall ledning och samordning utövas av insatschefen,
4. leda och samordna försvarsmedicin och utöva myndighetens skyldigheter som vårdgivare i Försvarmakten samt vara företrädare för Försvarmakten inom detta område vid internationella kontakter,
5. leda och samordna Försvarmaktens vädertjänst,
6. leda och samordna geografisk informationstjänst,
7. samordna och stödja frivillig försvarsverksamhet, samt
8. samordna traditionsvården inom Försvarmakten.

9 § Produktionschefen beslutar

1. verksamhetsuppdrag och direktiv till chefer för underställda organisationsenheter, inom ramen för överbefälhavarens verksamhetsuppdrag och tilldelade uppgifter,

2. bestämmelser och handböcker för verksamheten inom Försvarmakten, med undantag för 9 kap. 13 §, samt motsvarande avseende förnödenheter, materiel m.m. enligt 9 kap. 3 §,

3. hantering och delegering av befogenhet att ansöka om tillstånd enligt lagen (2010:1011) respektive förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor samt uppgifter för tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken,

4. grundplan aktivering och mobilisering samt bestämmelser och direktiv för aktivering och mobilisering,

5. förändringar av de underställda organisationsenheternas organisation inom ramen för av överbefälhavaren fastställd organisationsstruktur eller för tillfälligt sammansatta förband enligt försvarsmaktsorder och på begäran av insatschefen,

6. beställningar och uppdrag till de myndigheter som stödjer Försvarmakten,

7. försvarslogistikplan och forsknings- och teknikutvecklingsplan inom ramen för Försvarmaktens verksamhetsplan och verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren,

8. avyttring och försäljning av materiel och andra tjänster,

9. materielmålsättningar inom ramen för Försvarmaktens verksamhetsplan och verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren,

10. myndighetens yttranden i ärenden rörande fysisk planering, yttre miljö och infrastruktur, samt

11. Försvarmaktens åtgärder eller medverkan enligt lag (2008:778) om skydd mot olyckor och förordningen (2002:375) om Försvarmaktens stöd till civil verksamhet när inte 10 kap. 9 § 4 och 5 tillämpas.

Bemyndigandet i 2 får inte delegeras.

10 § Produktionschefen bemyndigas att i samband med uppgifter enligt 9 kap. 2 och 3 §§

1. ingå avtal för varor, tjänster och byggentreprenad,
2. tillämpa 11 a § andra stycket i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten,
3. efter samråd med chefsjuristen, tillämpa 11 a § tredje stycket i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, samt
4. tillämpa förordningen (1994:523) om förmåner till frivilliga och förordningen (1997:147) om förmåner till hemvärnsmän samt lagen (1994:1811) och förordningen (1995:241) om disciplinansvar.

11 § Produktionschefen bemyndigas att

1. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i inledningskedet av ett eventuellt samarbete,
2. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarmakten att dels delta i internationell övnings- och utbildningsverksamhet inom och utom Sverige, dels sända personal för tjänstgöring i en utländsk försvarsmakt,
3. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarmakten att förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med en annan stat eller mellanfolklig organisation avseende deltagande i internationell övnings- och utbildningsverksamhet inom och utom Sverige eller tjänstgöring i en utländsk försvarsmakt,
4. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd rörande verksamhet enligt 2 eller 3 förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation,
5. hos regeringen hemställa om tillstånd för en annan stat eller mellanfolklig organisation att nyttja Försvarmaktens anläggningar, områden eller materiel,

6. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om medgivande att göra beställningar för de materielärenden som särskilt anges i regeringens regleringsbrev,

7. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd ingå avtal om internationellt försvarsmaterielsamarbete,

8. företräda Försvarmakten gentemot NATO-organet Euroatlantiska partnerskapsrådet (EAPR)/Partnerskap för fred (PFF) Committee of the chiefs of military medical services in NATO (COMEDS) och International Committee of Military Medicine (ICMM) i enlighet med regeringsbeslut,

9. företräda Försvarmakten vid samverkan med Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Förvarshögskolan,

10. samverka med andra myndigheter avseende exportrelaterad verksamhet samt avseende avyttring och försäljning av materiel, samt

11. ingå slutanvändaravtal.

12 § Under produktionschefen, i produktionsledningen, ska det finnas en förbandsproduktionschef tillika utbildningschef, en arméchef tillika Försvarmaktens marksäkerhetsföreträdare, en marinchef tillika Försvarmaktens redare, en flygvapenchef, en försvarslogistikchef, en ledningssystemchef och en rikshemvärnschef med uppgifter att

1. produktionsleda av produktionschefen fördelade förband,
2. till produktionschefen föreslå utveckling av förbandens förmågor,
3. vara främste företrädare för förbanden, samt
4. representera förbanden och förmågeområdet i internationella kontakter.

13 § Flygvapenchefen ska leda och samordna Försvarmaktens verksamhetsutövare i det militära luftfartssystemet samt besluta de bestämmelser i Försvarmakten som följer av författningar rörande militär luftfart med beaktande av 9 kap. 8 § 1.

10 kap. Insatschefen

1 § Insatschefen ska inom ramen för operationsplaner, verksamhetsuppdrag och försvarsmaktsorder planera, leda och följa upp nationella och internationella operationer samt annan fredsfrämjande verksamhet och stöd till samhället. Uppgiften innebär produktion av produkter i verksamhetsgrenarna ett, fem och sex.

2 § I enlighet med regeringens krav och med stöd av den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska insatschefen följa omvärldsutvecklingen för att kunna upptäcka och avvisa kränkningar av det svenska territoriet samt kunna värna Sveriges suveräna rättigheter och svenska intressen.

3 § Insatschefen ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

4 § Insatschefen ska leda territoriell verksamhet och regional säkerhetstjänst inom ramen för produktionschefens verksamhetsuppdrag till organisationsenheter med regionala staber. Regional säkerhetstjänst omfattar signalskyddstjänst, säkerhetskyddstjänst och säkerhetsunderrättelsetjänst.

Uppgiften innebär att, i samverkan med andra myndigheter, organisationer och enskilda, samordna militära och civila resurser i syfte att planera och skapa förutsättningar för ett samhälle som kan motstå extraordinära händelser och väpnade angrepp med begränsade resurser.

I uppgiften ingår att i samband med operationer leda och samordna signalskyddstjänsten.

5 § Insatschefen ska stödja produktionschefens krigsförbandsvärdering och med stöd av den utarbeta taktisk och operativ värdering, som ska utgöra underlag och stöd till chefens för ledningsstaben samlade värdering av den operativa förmågan.

6 § Insatschefen ska inspektera förmågan att upprätthålla tillgänglighets- och beredskapskrav för nationella och internationella operationer och insatser genom beredskapskontroller. Resultatet ska rapporteras till överbefälhavaren, chefen för ledningsstaben och produktionschefen.

Insatschefen ska inspektera hemvärnsförbanden med stöd av rikshemvärnschefen.

7 § Insatschefen får i samband med operationer och insatser besluta om andra tillfälliga lydadsförhållanden för förband än de som normalt råder.

Insatschefen får inom ramen för försvarsmaktsorder besluta att krigsförband och tillfälligt sammansatta förband i samband med en internationell militär operation, operativt eller taktiskt, ska lyda under en internationell styrkechef.

Insatschefens beslut vid en internationell operation ska fastställas och distribueras i särskilt beslutsdokument till den internationelle styrkechef som berörs.

8 § Insatschefen beslutar

1. operationsplaner och order till organisationsenheter och krigsförband enligt 10 kap. 9 § eller enligt av överbefälhavaren beslutad försvarsmaktsorder samt för beredskapskontroller eller enligt grundplan aktivering och mobilisering,

2. Försvarsmaktens grundoperationsplan efter samråd med chefen för ledningsstaben, produktionschefen, chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten och chefen för specialförbanden,

3. Försvarsmaktens koncentreringsplan,

4. direktiv till chef för organisationsenhet med regional stab för ledning och samordning av territoriell verksamhet, samt

5. bestämmelser och handböcker för operationer och territoriell verksamhet med organisationsenheter och krigsförband med beaktande av 9 kap. 8 § 1.

Bemyndigandet i 5 får inte delegeras.

9 § Insatschefen bemyndigas att besluta om Försvarsmaktens operationer och insatser eller medverka enligt

1. förordningen (1982:756) om Försvarsmaktens ingripanden vid kränkningar av Sveriges territorium under fred och neutralitet m.m.(IKFN-förordningen),

2. 8 kap. 8 § luftfartsförordningen (2010:770),

3. tillträdesförordningen (1992:118),

4. lag (2008:778) om skydd mot olyckor,

5. förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet, samt

6. uppgifter enligt 10 kap. 2 §

med resurser enligt grundoperationsplan eller enligt av överbefälhavaren beslutad försvarsmaktsorder.

Verksamhet som beordrats av insatschefen enligt ovan och som bedöms pågå under längre tid, ska snarast omsättas i verksamhetsuppdrag i samverkan mellan insatschefen och produktionschefen.

10 § Insatschefen bemyndigas att samverka med centrala myndigheter inom ramen för uppgifter enligt 10 kap 1 och 2 §§ samt representera den operativa nivån i internationella kontakter.

11 § Under insatschefen, i insatsledningen, ska det finnas en armétaktisk chef, en marintaktisk chef och en flygtaktisk chef med uppgifter att

1. taktiskt leda krigsförband i operationer, samt

2. representera den taktiska nivån i internationella kontakter.

12 § Insatschefen bemyndigas att leda och genomföra rustningskontrollverksamhet, inkluderande tjänsteexport OS-100, enligt avtal, internationella överenskommelser och regeringsbeslut.

11 kap. Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten

1 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska planera, leda, genomföra och följa upp försvarsunderrättelseverksamhet samt militär underrättelse- och säkerhetstjänst. Den militära säkerhetstjänsten består av säkerhetsunderrättelsetjänst, säkerhetsskyddstjänst och signalskyddstjänst.

I uppgiften ingår att med stöd av produktionschefen leda och producera nationella underrättelseenheten (NUE).

I uppgiften ingår att stödja insatschefen med uppföljning och analys av omvärldsutvecklingen.

2 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska utöva arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter för enheten militära underrättelse- och säkerhetstjänsten i Högkvarteret, inkluderande försvarsattachéer, samt för NUE med stöd av produktionschefen.

I uppgiften ingår att rekrytera, utbilda, utrusta samt leda och fördela arbetet med beaktande av krav på upprätthållande av beredskap och genomförande av operationer.

3 § Under chefen för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska det finnas befattningshavare med uppgifter att

1. taktiskt leda NUE inom ramen för högre chefs uppdrag och direktiv, samt
2. inspektera NUE:s förmågor och beredskap.

4 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten får inom ramen för försvarsmaktsorder besluta att NUE i samband med en internationell militär operation, operativt eller taktiskt, ska lyda under en internationell styrkechef när inte 10 kap. 7 § och 8 § 1 tillämpas.

Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänstens beslut vid en internationell operation ska i samverkan med insatschefen fastställas och distribueras i särskilt beslutsdokument som på engelska benämns Transfer of Authority (TOA).

5 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten är Försvarmaktens säkerhetsskyddschef och utövar kontroll över säkerhetsskyddet i enlighet med 6 § säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) samt är tillika Försvarmaktens informationssäkerhetschef.

Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska leda och samordna totalförsvarets signalskyddstjänst, inklusive arbetet med säkra kryptografiska funktioner som är avsedda att skydda skyddsvärd information samt förhandla internationella signalskyddsöverenskommelser. I uppgiften ingår att stödja produktionschefen vid anskaffning av säkra kryptografiska funktioner samt med yttranden avseende IT-säkerhet.

6 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska utarbeta och föreslå föreskrifter, interna bestämmelser och allmänna råd inom ramen för uppgifterna i 11 kap. 1 och 5 §§.

7 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska leda och samordna utvecklingen av underrättelse- och säkerhetstjänsten inom Försvarmakten inom ramen för Försvarmaktens verksamhetsplan och överbefälhavarens verksamhetsuppdrag.

8 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

9 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska med stöd av insatschefen inhämta krigsförbandsvärdering som underlag till insatschefens taktiska och operativa värdering samt stödja chefen för ledningsstaben samlade värdering av den operativa förmågan.

10 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ska stödja Regeringskansliet i frågor som rör kryptoverksamhet och annan signalskyddsverksamhet.

11 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten beslutar

1. militära underrättelse- och säkerhetstjänstens verksamhetsuppdrag och direktiv,
2. närmare inriktning av övriga försvarsunderrättelsemyndigheter,
3. bestämmelser och handböcker för den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten med beaktande av 9 kap. 8 § 1,
4. årlig översikt över försvarsunderrättelseverksamheten i enlighet med 8 § förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet,
5. rutiner för behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militär säkerhetstjänst enligt Försvarsmaktens interna bestämmelser (FIB 2014:1) om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst,
6. årlig översikt över den militära säkerhetstjänsten i enlighet med 6 § förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten, samt
7. den militära underrättelse- och säkerhetstjänstens budgetunderlag och årsredovisning.

Bemyndigandena i 2, 3, 4, 6 och 7 får inte delegeras.

12 § Chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten bemyndigas att

1. överlämna sekretessbelagd information inom underrättelse- och säkerhetstjänsten till utländska myndigheter och till mellanfolkliga organisationer i enlighet med 8 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
2. samarbeta med andra myndigheter samt andra länder och internationella organisationer i enlighet med 3 § lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet,

3. vid anskaffning av varor och tjänster för den egna verksamheten tillämpa 11 a § tredje stycket i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten efter samråd med chefsjuristen,
4. samverka med samt, efter samråd med chefsjuristen, ingå överenskommelser med Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen,
5. lämna information till Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten i enlighet med 6 § förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet,
6. utöva tillsyn av säkerhetsskyddet vid myndigheter enligt 39 § säkerhetsskyddsförordningen (1996:633),
7. vid andra myndigheters inrättande av register enligt 12 § säkerhetsskyddsförordningen (1996:663) teckna samråd för Försvarsmakten,
8. samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer i inledningen av ett eventuellt samarbete inom chefens för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ansvarsområde,
9. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med en annan stat eller mellanfolklig organisation inom chefens för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten ansvarsområde, samt
10. inom ramen för av regeringen meddelat tillstånd rörande verksamhet enligt 2 förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation.

Bemyndigandena i 3 och 6 får inte delegeras.

12 kap. Chefen för specialförbanden

1 § Försvarsmaktens specialförband består av chefen för specialförbanden, specialförbandsledningen (SFL) på insatsledningen i Högkvarteret, Särskilda operationsgruppen (SOG) samt av Försvarsmaktens specialoperationsförband (FM SOF).

FM SOF är avdelade specialförbandsenheter som är särskilt organiserade vid vissa organisationsenheter för att genomföra och stödja specialoperationer.

2 § Chefen för specialförbanden ska planera, leda och följa upp verksamheten inom specialförbanden.

Chefen för specialförbanden ska med stöd av produktionschefen omsätta verksamhetsuppdrag från överbefälhavaren till verksamhetsuppdrag inom specialförbanden.

3 § Chefen för specialförbanden ska på central nivå utöva arbetsgivarens övergripande skyldigheter och befogenheter mot SOG. I uppgiften ingår att rekrytera, utbilda och utrusta personal samt leda och fördela arbetet.

4 § Chefen för specialförbanden beslutar bestämmelser och handböcker för verksamheten inom specialförbanden med beaktande av 9 kap. 8 § 1.

Bemyndigandet får inte delegeras.

5 § Chefen för specialförbanden bemyndigas att

1. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för Försvarsmakten att med specialförbanden delta i internationell övnings- och utbildningsverksamhet,

2. hos regeringen, efter samråd med chefsjuristen, hemställa om tillstånd för annan stat eller mellanfolklig organisation att inom ramen för specialförbandens verksamhet nyttja Försvarsmaktens anläggningar, områden och materiel, samt

3. inom ramen för av regeringen meddelat beslut rörande verksamhet enligt 1 och 2 förhandla, ingå, ändra eller säga upp överenskommelser med annan stat eller mellanfolklig organisation.

Bemyndigandena får inte vidaredelegeras.

6 § Chefen för specialförbanden bemyndigas att vid anskaffning av varor och tjänster för den egna verksamheten tillämpa 11 a § tredje stycket i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarsmakten efter samråd med chefsjuristen.

7 § Chefen för specialförbandsledningen ska under insatschefen utöva operativt befäl och taktisk ledning över specialförbanden vid operationer.

8 § Chefen för specialförbandsledningen ska under chefen för specialförbanden:

1. produktionsleda specialförbanden,
2. föreslå utveckling av specialförbandens förmågor och krigsförband,
3. vara främste företrädare för specialförbanden, samt
4. representera specialförbanden i nationella och internationella kontakter.

9 § Chefen för specialförbandsledningen ska stödja chefen för ledningsstaben samt utarbeta de underlag eller utföra de uppgifter som chefen för ledningsstaben eller chefen för Högkvarteret beslutar om inom ramen för Högkvarterets verksamhet.

13 kap. Särskilda enheter för granskning, kontroll och tillsyn

Internrevisionen

1 § Chefen för internrevisionen ska planera, genomföra och följa upp internrevisionsverksamheten i Försvarsmakten genom granskning och kontroll i enlighet med internrevisionsförordningen (2006:1228) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd.

2 § Chefen för internrevisionen ska till överbefälhavaren utarbeta förslag till årlig revisionsplan och underlag till överbefälhavarens direktiv med riktlinjer för internrevisionen.

Chefen för säkerhetsinspektionen

3 § Chefen för säkerhetsinspektionen ska granska och inspektera, samt i förekommande fall utöva tillsyn över, Försvarmaktens militära markverksamhet och militära sjöfart med avseende på militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet.

Chefen för säkerhetsinspektionen ska rapportera iakttagelser till den chef som leder och genomför verksamheten och till berörd chef på central nivå.

Underlåtenhet av befattningshavare att vidta åtgärder rörande allvarliga säkerhetsbrister i verksamheten ska rapporteras till överbefälhavaren.

4 § Försvarmakten ska enligt 21 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor och med medgivande från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utöva viss tillsyn i fråga om hantering och import av brandfarliga och explosiva varor inom Försvarmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket samt efter medgivande från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utöva granskning, i enlighet med sådant beslut, även inom Totalförsvarets forskningsinstitut. Chefen för säkerhetsinspektionen bemyndigas att genomföra sådan tillsyn och granskning.

5 § Chefen för säkerhetsinspektionen ska avseende militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet företräda Försvarmakten vid samverkan med Statens haverikommission samt bemyndigas i övrigt att samverka med centrala myndigheter inom ramen för uppgiften att utöva tillsyn samt granska och inspektera Försvarmaktens militära marksäkerhet och militära sjösäkerhet.

6 § Chefen för säkerhetsinspektionen får utarbeta och föreslå föreskrifter, interna bestämmelser och allmänna råd för militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet inklusive dykeriverksamhet och certifiering.

7 § Chefen för säkerhetsinspektionen beslutar

1. erforderliga verksamhetstillstånd eller motsvarande inom militär markverksamhet och militär sjöfart,
 2. undantag, dispenser och tillämpning av regler för militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet,
 3. bestämmelser och handböcker för militär marksäkerhet och militär sjösäkerhet med beaktande av 9 kap. 8 § 1 efter samråd med produktionschefen, samt
 4. certifikat till den som har godkänts vid dykarutbildning i enlighet med förordningen (1986:687) om dykarcertifikat.
- Bemyndigandet i 3 får inte delegeras.

Generalläkaren

8 § I förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, smittskydds-förordningen (2004:255), livsmedelsförordningen (2006:813) och i miljötillsyns-förordningen (2011:13) finns regler för generalläkarens tillsynsverksamhet.

9 § Generalläkaren ska rapportera till samt informera överbefälhavaren om sina iakttagelser och rekommendationer.

10 § Generalläkaren bemyndigas att inom ramen för sin tillsynsverksamhet och inom ramen för regeringsbeslut samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer samt med nationella centrala myndigheter.

Flygsäkerhetsinspektören

11 § Flygsäkerhetsinspektören ska utöva tillsyn över militär luftfart i Försvarmakten samt över andra myndigheter och enskilda enligt luftfartslagen (2010:500).

I luftfartförordningen (2010:770) och förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten finns regler för flygsäkerhetsinspektörens tillsynsverksamhet.

Flygsäkerhetsinspektören ska rapportera iakttagelser till berörd chef som leder eller genomför verksamheten samt till flygvapenchefen eller motsvarande befattningshavare i andra organisationer.

Underlåtenhet av chef att vidta åtgärder rörande allvarliga brister i den militära luftfarten ska rapporteras till överbefälhavaren.

12 § Flygsäkerhetsinspektören ska avseende militär luftfart företräda Försvarmakten vid samverkan med Statens haverikommission samt bemyndigas i övrigt att samverka med centrala myndigheter inom ramen för militär luftfart.

13 § Flygsäkerhetsinspektören ska utarbeta och föreslå föreskrifter för ledning och genomförande av militär luftfart samt i övrigt föreslå ändringar eller tillägg till bestämmelser.

14 § Flygsäkerhetsinspektören bemyndigas att besluta frågor om tillstånd och besluta luftfartsdokument eller motsvarande för militär luftfart.

15 § Flygsäkerhetsinspektören bemyndigas att inom ramen för sin tillsynsverksamhet och inom ramen för regeringsbeslut samverka med andra stater och mellanfolkliga organisationer.

14 kap. Chefer för organisationsenheter

1 § Chef för organisationsenhet, utom chefen för Högkvarteret och chefen för Särskilda operationsgruppen, ska planera, genomföra och följa upp verksamhet på verksamhetsuppdrag av produktionschefen och på order från insatschefen eller taktisk chef.

Vid konflikt mellan verksamhetsuppdrag och order, har order högre prioritet än verksamhetsuppdrag.

2 § Chef för organisationsenhet, respektive chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, ska upprätthålla anbefalld beredskap och se till att den personal, den materiel och de anläggningar som ingår i krigsförband har anbefalld krigsduglighet.

I uppgiften ingår att kontrollera krigsförbandets resurser avseende kvalitet och tillgänglighet samt föreslå nödvändiga åtgärder för att upprätthålla anbefalld beredskap och förmåga.

3 § Chef för organisationsenhet ska företräda Försvarmakten, och inom ramen för verksamhetsuppdrag och order, utöva arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter för all personal som är placerad vid enheten.

I uppgiften ingår att rekrytera, utbilda och utrusta personal samt leda och fördela arbetet.

Uppgiften omfattar även personal som tjänstgör eller avses tjänstgöra i andra myndigheter och organisationer eller internationellt och som inte är placerade vid annan organisationsenhet eller vid militära underrättelse- och säkerhetstjänsten.

4 § Chef för organisationsenhet ska besluta en lokal arbetsordning för styrning och kontroll av den interna verksamheten. Den lokala arbetsordningen ska baseras på denna författning samt i tillämpliga delar på Högkvarterets arbetsordning.

Chef för organisationsenhet beslutar lokala instruktioner för verksamheten vid egen organisationsenhet eller inom ramen för garnisonssamordning och territoriell verksamhet.

Chefen för Högkvarteret bemyndigas att besluta förändringar i Högkvarterets organisation inom ramen för överbefälhavarens övergripande inriktning och verksamhetsuppdrag.

5 § Chef för organisationsenhet bemyndigas att godkänna och förordna att personal som tillhör egen enhet har erforderlig utbildning och kompetens att utföra de arbetsuppgifter som åligger enheten enligt verksamhetsuppdrag eller order. Detta bemyndigande omfattar samtliga bestämmelser som innehåller krav på utbildning, förordnande, certifiering eller motsvarande och som meddelats inom Försvarmakten, men inte sådana krav som är reglerade i lag, förordning eller föreskrifter.

I de fall bestämmelser som anges i första stycket anger krav på befattningsnivå eller tjänstegrad får chef för organisationsenhet besluta om tillfälligt undantag från sådant krav om verksamheten annars inte kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Beslut enligt ovan ska motiveras, dokumenteras och registreras för respektive person som det avser samt med angivande av de arbetsuppgifter eller den tid det gäller.

6 § Chef för organisationsenhet bemyndigas att företräda Försvarmakten i ärenden som överklagats till Statens överklagandenämnd.

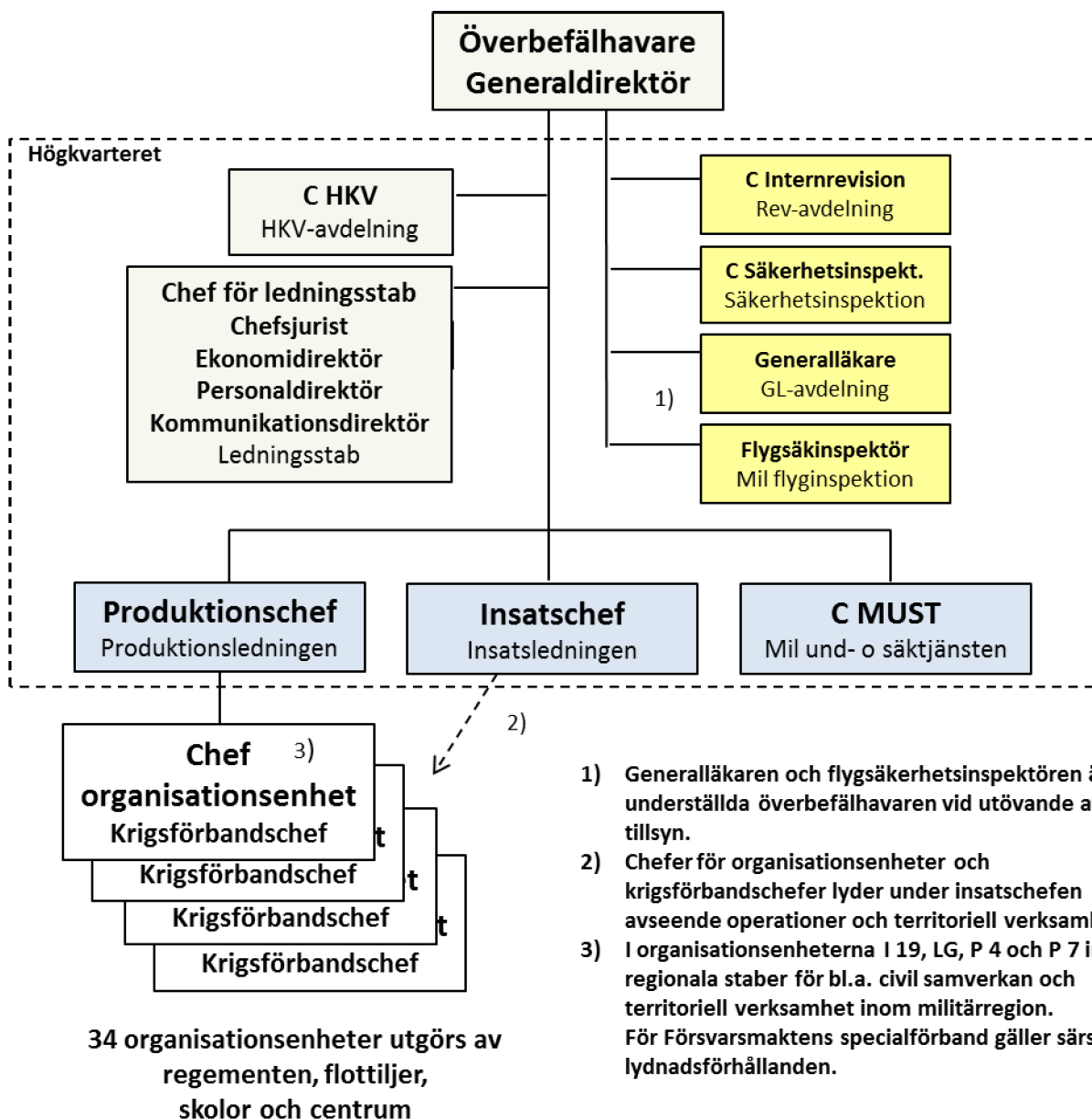
Denna författning träder i kraft 1 januari 2016.

Genom författningen upphävs Försvarmaktens föreskrifter (FFS 2015:3) med arbetsordning för Försvarmakten (FM ArbO).

Micael Bydén

Anna Asp

Försvarsmaktens lydnadsförhållanden

- 1) Generalläkaren och flygsäkerhetsinspektören är inte underställda överbefälhavaren vid utövande av tillsyn.
- 2) Chefer för organisationsenheter och krigsförbandschefer lyder under insatschefen avseende operationer och territoriell verksamhet.
- 3) I organisationsenheterna I 19, LG, P 4 och P 7 ingår regionala staber för bl.a. civil samverkan och territoriell verksamhet inom militärregion. För Försvarsmaktens specialförband gäller särskilda lydnadsförhållanden.

Förkortningar och begreppsförklaringar

Aktivera

Med aktivera avses alla de åtgärder som krävs för att sammanföra personal, förnödenheter och anläggningar till ett krigsförband för att höja förmågan eller genomföra operationer inom ramen för Försvarmaktens befintliga resurser och överbefälhavarens befogenheter.

Arbetsordning

Dokument som reglerar en myndighets eller organisationsenhets interna styrning och kontroll. En arbetsordning innehåller en övergripande beskrivning av arbets sätt med rutiner och processer samt organisation och lydadsförhållanden med befattningshavarens skyldigheter och befogenheter.

Bestämmelser

Bestämmelser i denna författning avser som huvudregel formella och bindande skyldigheter eller förhållningssätt som beslutats som reglementen och manualer, eller lokala instruktioner av chef för organisationsenhet, i enlighet med de anvisningar och rutiner som gäller för detta. Tidsbegränsade bestämmelser avsedda för viss verksamhet eller i visst avseende kan också förekomma i verksamhetsuppdrag eller order. Bestämmelser i andra handlingstyper kan förekomma intill dess myndighetens arbete med omläggning av regler och bestämmelser är slutfört.

Direktiv

Ett dokument för att samordna eller leda en verksamhet, eller beredning av ett ärende. Direktiv innehåller en uppgift och eventuella handlingsregler till en eller flera utsedda befattningshavare. Direktiv kompletterar verksamhetsuppdrag och ska hänvisa till och genomföras inom ramen för sådant.

Doktrin

En på kunskaper och erfarenheter grundad och dokumenterad vilja hur Försvarmakten inriktar uppbyggnad och bruk av militära medel och metoder.

FML – Försvarmaktens ledningsgrupp

Försvarmaktens ledningsgrupp (FML) är ett rådgivande organ till myndighetens ledning bestående av myndighetens högsta chefer. FML sammanträder regelbundet och diskuterar aktuella frågor, men är inte beslutande.

FMO – Försvarmaktsorder

En order på militärstrategisk nivå som fastställs av överbefälhavaren med uppgifter, resurser och handlingsregler för genomförande av operationer.

FMVP – Försvarmaktens verksamhetsplan

Försvarmaktens verksamhetsplan som beskriver omfattning, tidpunkter och kostnader för den produktion av produkter i form av krigsförband, förmågor,

beredskap och operationer m.m. samt annan verksamhet i myndigheten, som ska genomföras under en period om tretton år.

FMSI – Försvarsmaktens strategiska inriktningsdokument

Handling som fastställs av överbefälhavaren och som anger Försvarsmaktens övergripande inriktning och långsiktiga mål för verksamhet, produkter och organisation.

Försvarsplan

Försvarsplanen, utgår från aktuell organisation och gällande doktriner, och beskriver säkerhets- och försvarspolitiska utgångspunkter, militärstrategisk inriktning, operationskoncept, styrkeplanering, krisfallsplanering, omfallsplanering och uppgifter m.m. i syfte att lösa regeringens ställda krav på beredskap, operationer och insatser.

Garnisonssamordning

Samordning mellan organisationsenheter inom samma kommun eller annat angivet geografiskt område avseende aktivering, mobilisering, mobiliseringsförberedelser, ordnings- och säkerhetstjänst, vakttjänst, gemensam ceremoniell verksamhet, lokalutnyttjande, transporter, miljöledning m.m.

Grundoperationsplanering

Grundoperationsplaneringen omfattar en fullständig planering för bland annat höjning av beredskap, aktivering, mobilisering, utgångsgruppering och uppgifter i syfte att kunna hantera vissa prioriterade omfall. Grundoperationsplaneringen utmynnar bland annat i produkterna grundoperationsplan och grundplan aktivering och mobilisering.

Grundoperationsplan

Grundoperationsplanen (Grop) utgörs av de operativa delarna av grundoperationsplaneringen, och ska bl.a. inkludera:

- beslut i stort för beredskap, operationer och insatser samt planering för de kommande tre åren,
- planering för skyddsobjekt,
- planerade uppgifter för taktisk nivå samt beredduppgifter och utgångsgruppering för krigsförband.

Grundplan aktivering och mobilisering

Grundplan aktivering och mobilisering beskriver genomförande av aktivering och mobilisering samt anger lydadsförhållanden, uppgifter m.m.

Handbok

Handlingstyp för anvisningar med förklaringar och beskrivningar avseende en viss verksamhet eller administration och förvaltning. I en handbok får man återge lagar, förordningar, föreskrifter, reglementen och manualer. En handbok får även innehålla riktlinjer, råd och rekommendationer med bilder för tillämpning av regler och bestämmelser. I en kan även rutiner och processer beskrivas, vilka kan

publiceras separat på Försvarmaktens intranät. De rutiner, processer, råd, riktlinjer och rekommendationer m.m. som anges bör alltid följas om inte särskilda skäl föreligger att genomföra verksamheten på annat sätt.

Inspektera, inspektion

Inspektion är en granskning och kontroll att viss verksamhet genomförs på det sätt som är avsett samt att de krav som ställs på personal, materiel, infrastruktur m.m. uppfylls. Inspektion genomförs på det sätt samt tid och plats som den som har inspektionsuppgiften beslutar men i överenskommelse med berörd chef på central nivå. Den som inspekterar ska få tillträde till de fastigheter, anläggningar, ledningsstödsystem och transportmedel som är nödvändiga för att kunna utföra kontrollerna.

Instruktion

Handlingstyp för utfärdande endast av lokala eller regionala bestämmelser med anvisningar och rutiner.

Krigsförband

Krigsförband är en förbandsenhet vid en organisationsenhet av typ bataljon, kompani, fartygsdivision, flygdivision och liknande. Även hemvärnsförband med nationella skyddsstyrkor är krigsförband. Krigsförband har förmågor och innehåll enligt särskilt angivna krav samt har enligt grundoperationsplan (Grop) eller verksamhetsuppdrag angiven beredskap att efter viss tid kunna genomföra nationella och internationella och operationer och insatser.

Chef för krigsförband benämns krigsförbandschef.

Ledningsstödsystem

Teknik i Försvarmaktens ledningssystem benämns för ledningsstödsystem. Ledningsstödsystemet omfattar informationssystem, sambandssystem och ledningsplatsers tekniska utrustning.

Lyda under

Lyda under innebär att en befattningshavare, eller en chef med sin enhet, i ett begränsat och särskilt angivet avseende ställs under annan befattningshavares befogenhet att leda verksamheten och fördela arbetet, utöver den chef som har sig enheten underställd. Lydnadsförhållandet kan gälla under en begränsad tid eller tills vidare. En befattningshavare kan lyda under flera andra befattningshavare i olika avseenden.

Manual

Handlingstyp för bindande bestämmelser med förklaringar, beskrivningar och instruktioner för handhavande av utrustning, apparater eller tekniska system. En manual får innehålla säkerhetsinstruktioner, checklistor, bilder m.m.

Mobilisera

Med mobilisera avses alla de åtgärder som krävs för att sammanföra personal, förnödenheter och anläggningar till ett krigsförband för att genomföra operationer efter av regeringen höjd beredskap och beslut om mobilisering.

Operationer och insatser

Operationer i denna författning avser verksamhet och insatser med militära resurser i syfte att försvara Sveriges territorium och tillgångar, avvisa kränkningar, främja svensk säkerhet, värna Sveriges suveräna rättigheter och nationella intressen samt stödja samhället vid extraordinära händelser. Metoder m.m. för ledning och genomförande av operationer och insatser framgår av Försvarmaktens doktriner.

Operationsplan

Samlingsbegrepp i denna författning för dokument som innehåller planerade uppgifter, resurser och handlingsregler för nationella och internationella operationer. Begreppet innefattar även nationella stödplaner för internationella operationer. Operationsplaner utarbetas på alla ledningsnivåer och aktiveras normalt med en order.

Order

Order är en tvingande befallning som avser uppgifter, resurser och handlingsregler för operationer och insatser. Order som av tidsskäl utfärdas muntligt ska snarast möjligt dokumenteras i krigsdagbok eller annan formell handling. Skriftlig order finns som försvarsmaktsorder, operationsorder, taktisk order, fragmentarisk order m.m.

Organisationsenhet

Organisationsenheterna utgörs av Högkvarteret samt av regementen, flottiljer, skolor och centrum, vilka är angivna som organisationsenheter i förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten. Organisationsenheter benämns även förband och chef för organisationsenhet för förbandschef.

Reglemente

Handlingstyp för bindande bestämmelser om ledning och genomförande av, eller förhållningssätt för, verksamhet inom Försvarmakten. Ett reglemente får innehålla detaljerade och vägledande förklaringar samt beskrivningar, inklusive bilder.

Samordna

Samordning i denna författning avser aktiviteter som syftar till att verksamheten genomförs med utgångspunkt i gemensamma planeringsförutsättningar för att uppnå gemensamma mål. Inom Försvarmakten sker samordning genom befäl eller genom samverkan. Samordning genom befäl innebär att överordnad ger uppdrag, order och direktiv till underställda chefer och förband. Samordning med sidoordnade chefer, andra myndigheter, organisationer och enskilda sker genom samverkan.

Samverka

I denna författning avser samverkan att genomföra och medverka i beredningar och andra arbeten genom att utbyta information, lämna underlag, diskutera och föreslå i syfte att uppnå gemensamma mål och samförstånd. Vid samverkan med annan myndighet, annan stat eller organisation får befattningshavare eller enhet som samverkar endast besluta myndighetens formella yttrande, samråd eller svar enligt särskilt bemyndigande.

Stödja

Stödja i denna författning avser att när så erfordras, föreslå åtgärder eller tillhandahålla underlag, på begäran eller på eget initiativ.

Territoriell verksamhet

Territoriell verksamhet innebär att, i samverkan med andra myndigheter och enskilda (totalförvarssamverkan), samordna militära och civila resurser i syfte att planera och skapa förutsättningar för ett samhälle som kan motstå extraordinära händelser och väpnade angrepp med begränsade resurser.

Tillsyn

Tillsyn innebär en författningssenlig självständig granskning och kontroll av att viss verksamhet uppfyller de krav och villkor som följer av lagar, förordningar, föreskrifter, eller andra krav och villkor som meddelats i anslutning till dessa.

Tillsyn genomförs på det sätt samt tid och plats som den som har tillsynsuppgiften beslutar. Den som genomför tillsyn ska få de uppgifter som krävs för tillsynen samt omedelbart få tillträde till Försvarsmaktens fastigheter, anläggningar, flygplatser, ledningsstödsystem, transportmedel, luftfartyg och andra objekt som är nödvändiga för att kunna utföra undersökningar och andra åtgärder.

Underställd

Underställd är ett bestående lydnadsförhållande som innebär att en befattningshavare, eller en chef med sin enhet, står under en annan överordnad chefs befäl i alla avseenden. Överordnad chef utövar normalt arbetsgivarens skyldigheter och befogenheter. En befattningshavare kan endast vara underställd en chef.

Verksamhetsgren

Försvarsmaktens verksamhet indelas i verksamhetsgrenar enligt Försvarsmaktens ekonomimodell (FEM) och överenskommelse med regeringen. Verksamhetsgrenarna är följande:

- VG 1 – Insatser
- VG 2 – Uppbyggnad av organisation och beredskap
- VG 3 – Utveckling
- VG 4 – Övriga verksamheter
- VG 5 – Fredsfrämjande verksamhet
- VG 6 – Stöd till samhället

Verksamhetsuppdrag

En ömsesidig överenskommelse mellan två befattningshavare om en uppgift eller en verksamhet som ska genomföras. Ett verksamhetsuppdrag ska innehålla en beskrivning av uppgiften (mål, kvalitet, tid), resurser (ekonomiska, personella), krav på redovisning samt eventuella riktlinjer och handlingsregler.